

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Łodko

w sprawie ze skargi A. M.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu
z dnia 28 czerwca 2019 r., sygn. X Ga 500/19
w sprawie z powództwa A. M.
przeciwko A. Ż.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 września 2022 r.,

1. **odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania;**
2. **zasądza od A. M. na rzecz A. Ż. kwotę 467 (czterysta sześćdziesiąt siedem) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania wywołanego wniesieniem skargi.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 28 czerwca 2019 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu w sprawie z powództwa A. M. przeciwko A. Ż. oddalił apelację powódki wniesioną od wyroku Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w Poznaniu z 12 marca 2019 r., którym oddalono jej powództwo o zapłatę kwoty 1 589,98 zł.

Powódka wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu, zarzucając naruszenie przepisów prawa procesowego: art. 385 w zw. z art. 155 § 2 k.p.c., art. 386 § 6 w zw. z art. 365 § 1 i art. 391 § 1 k.p.c., oraz przepisów prawa materialnego: art. 65 § 2 k.c., art. 362

w zw. z art. 354 k.c., art. 371 w zw. z art. 355 § 1 i 2 k.c., art. 752 i art. 753 § 1 i 2 w zw. z art. 355 § 1 i 2 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia. Jej celem jest uzyskanie prejudykatu umożliwiającego dochodzenie roszczeń odszkodowawczych za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej (art. 417¹ § 2 k.c.). Z utrwalonych poglądów orzeczniczych Sądu Najwyższego wynika, że niezgodność z prawem orzeczenia rodząca odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa musi mieć charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty (zob. postanowienia SN: z 19 kwietnia 2018 r., V CNP 50/17, i z 26 kwietnia 2018, IV CNP 53/17). Orzeczenie niezgodne z prawem to orzeczenie niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami albo wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawnej. Tylko w takim przypadku orzeczeniu sądu można przypisać cechy bezprawności.

Celem wstępnej selekcji przewidzianej w art. 424⁹ k.p.c., jest wyeliminowanie skarg oczywiście bezzasadnych, które bez konieczności wnikliwej analizy prawnej powinny być oddalone. Oczywista bezzasadność skargi, jako kryterium dozwolonego wyłączenia zachodzi, gdy powołane podstawy skargi już przy pierwszej ocenie pokazują, że faktycznie nie ma możliwości ich uwzględnienia, ponieważ nie miały miejsca, albo nie mogły mieć wpływu na kształt orzeczenia. Nie ma zatem potrzeby prowadzenia szerokiej analizy prawnej i dokonywania pogłębionego badania trafności zaskarżonego orzeczenia, w odniesieniu do zastosowania prawa i jego wykładni (zob. postanowienie SN z 23 kwietnia 2015 r., V CNP 57/14).

Uchybienia zarzucane w skardze powódki nie mają charakteru oczywistego i rażącego naruszenia prawa, ponadto nawet gdyby wystąpiły, nie wykraczają poza dopuszczalne granice zwykłych uchybień związanych z wykładnią i stosowaniem prawa w procesie orzeczniczym. Jeżeli ewentualnie mogłyby stanowić podstawę

zwykłego środka odwoławczego, to niewątpliwie nie mogą stanowić skutecznej podstawy skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem zaskarżonego wyroku.

Po pierwsze nie można dopatrzeć się kwalifikowanego naruszenia przez Sąd drugiej instancji, który oddalił apelację skarżącej, wskazanych przepisów prawa procesowego z uwagi na niewypełnienia przez sąd pierwszej instancji zaleceń co do dalszego toku postępowania. Orzekający po raz pierwszy w sprawie Sąd Okręgowy w Poznaniu, wyrokiem z 7 grudnia 2018 r. uchylił do ponownego rozpoznania wyrok Sądu pierwszej instancji wskazując m.in., że konieczne jest zbadanie prawidłowości wykonania umowy przez pozwanego w zakresie nadzoru autorskiego nad wykonaniem projektu. Tak sprecyzowane wskazania co do dalszego postępowania wiązały nie tylko sąd, któremu sprawa została przekazana, ale również sąd drugiej instancji przy ponownym rozpoznaniu sprawy (art. 386 § 6 k.p.c.), natomiast analiza motywów rozstrzygnięcia nie prowadzi do wniosków uzasadniających zarzuty skargi. Skarżąca nie uwzględniła całościowego kontekstu, w jakim doszło do uchylenia wyroku Sądu pierwszej instancji. Przyczyną oddalenia powództwa było uwzględnienie podniesionego zarzuty przedawnienia roszczenia, z czym nie zgodził się Sąd drugiej instancji, a konsekwencją czego było nierozpoznanie istoty sprawy, co uzasadniało uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Sąd pierwszej instancji przy ponownym rozpoznaniu sprawy oceniał zasadność roszczenia skarżącej w związku z podnoszonymi przez pozwanego zarzutami niweczącymi jej prawo, poza zarzutem przedawnienia. Wskazanie co do dalszego postępowania uzasadniało zatem nakaz zbadania prawidłowości wykonania umowy przez pozwanego m.in. w zakresie nadzoru autorskiego nad wykonaniem projektu, ale w powiązaniu tych czynności z zakupem i montażem umywalek i blatów. Sądy obydwu instancji obowiązek ten wykonały, szczegółowo analizując zakres obowiązków pozwanego w ramach zawartej umowy. Sąd Okręgowy wyjaśnił, że pierwotny projekt i jego wizualizacja uwzględniały typ umywalek zamówionych przez skarżącą, która w trakcie wykonywania prac modernizacyjnych sama podjęła decyzję o zmianie rodzaju użytych do montażu umywalek blatów. Materiał, z którego nowe, nie uwzględnione w projekcie blaty były wykonane, uniemożliwiał instalację zamówionych wcześniej przez skarżącą umywalek. Również uchylenie pytania

powódki do świadka, jak przyjął Sąd drugiej instancji, nie naruszało przepisów prawa, a skarżąca poza zarzutem niezgodności wyroku z art. 155 § 2 k.p.c. nie wyjaśniła, dlaczego naruszenie prawa w tym zakresie uważa za kwalifikowane.

Po drugie oczywiście bezzasadna jest skarga, której zarzuty nie wskazują na kwalifikowane naruszenia prawa i taka sytuacja występuje w sprawie. Zarzucane przez skarżącą uchybienia nie cechują się oczywistym i rażącym naruszeniem prawa. Podkreślić też należy, że skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, uzasadniającym uruchomienie kolejnej instancji sądowej w celu kontroli zasadności każdego prawomocnego orzeczenia, ale zmierza jedynie do uzyskania prejudykatu niezbędnego do dochodzenia odpowiedzialności odszkodowawczej od Skarbu Państwa za szczególnie wadliwe prawomocne orzeczenia sądów. Uzasadnienie zarzutów podniesionych przez skarżącą wskazuje, że właśnie w takim celu skarga została wniesiona, skoro w przeważającej części powiela zarzuty podniesione w apelacji od wyroku Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w Poznaniu. Treść podniesionych przez skarżącą zarzutów nie wykracza poza zwykłą polemikę w zakresie oceny zastosowanych przepisów prawa materialnego przez Sąd drugiej instancji.

Skarżąca dopatruje się również niezgodności wyroku z prawem z uwagi na niezastosowanie art. 65 § 2 k.c. do wykładni umowy z 7 sierpnia 2014 r. zawartej przez strony i pominięcie w tym procesie zgodnego zamiaru stron. Poza cytowaniem obszernie fragmentów uzasadnienia wyroku Sądu drugiej instancji i zanegowaniem wyników wykładni umowy, skarżąca nie przedstawia własnych wniosków, ograniczając się do twierdzenia, że naruszenie tego przepisu skutkowało niezgodnością wyroku z prawem. Skarżąca nie dostrzega również, że przyczyną sporu między stronami nie było „zestawienie materiałów wykończeniowych” w przygotowanym projekcie wykonawczym, ale zmiana przez skarżącą typu blatów już po zamówieniu przez nią umywalek, których wybór wynikał z rozwiązań przyjętych w projekcie i zaakceptowanych przez skarżącą przed przystąpieniem do jego realizacji.

Skarżąca zarzucając niewłaściwe zastosowanie art. 362 w zw. z art. 354 k.c. i przyjęcie, że miała obowiązek minimalizować rozmiar szkody, również nie przedstawiła argumentów które mogłyby uzasadniać niewłaściwe zastosowanie przepisów prawa w tym zakresie. W szczególności, że rozważania Sądu w tym przedmiocie nie stanowiły wyłącznej przyczyny oddalenia powództwa, ale w pierwszej kolejności przyjęcie, że umowa stron nie nakładała na pozwanego obowiązku w zakresie doradztwa czy zakupu materiałów wykończeniowych. Zakres czynności nadzoru autorskiego nie został przez strony zdefiniowany. Szkoda spowodowana była zmianą typu blatu dokonaną przez skarżącą już po zakupie umywalek zgodnych z projektem pozwanego, która nie pozostaje w związku z działaniem lub zaniechaniem pozwanego. Konsekwentnie, nie można też zgodzić się z sugestiami skarżącej, że zachowanie pozwanego należało rozpatrywać przez pryzmat art. 471 w zw. z art. 355 § 1 i 2 k.c. i art. 752 k.c., art. 753 § 1 i 2 w zw. z art. 355 § 1 i 2 k.c., zważywszy też, że regulują odmienne konstrukcyjnie podstawy odpowiedzialności - odszkodowawczej za nienależyte wykonanie umowy oraz nieobjętą umową prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia oraz niedopuszczalną zmianę podstawy faktycznej powództwa rozpoznawanego w postępowaniu uproszczonym. W tym również zakresie, skarżący poza obszernym cytowaniem wybranego fragmentu uzasadnienia zaskarżonego wyroku, uzasadnienie zarzutu ograniczył do stwierdzenia, że naruszenie tych przepisów skutkowało niezgodnością wyroku z prawem.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 424⁹ k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania i na podstawie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. § 10 ust. 5 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015, poz. 1800) obciążył skarżącą kosztami postępowania kasacyjnego.

[as]